

25. maj 2022

J.nr.: 22/00445
LINO

Tilkendegivelse om Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling

RESUMÉ

Green Power Denmark (tidligere Dansk Energi) har anmeldt sin branchevejledning for producentbetaling i eldistributionsnettet (herefter kaldet branchevejledningen) til Forsyningstilsynet. På den baggrund har Forsyningstilsynet udarbejdet nærværende tilkendegivelse.

Anmeldelsen består af et dokument, der overordnet beskriver branchevejledningen, hvis to hovedelementer er 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningstariffer. Derudover består anmeldelsen af to bilag, der hver især beskriver de nærmere tekniske detaljer for standardtilslutningsbidrag og indfødningstariffer. Endelig er der udarbejdet et tillæg, der vedrører branchevejledningens overensstemmelse med elmarkedsforordningens kriterier for prisfastsættelse af netadgang, dvs. bl.a. tariffer.

Anmeldelsen sker på baggrund af lov nr. 2605 af 28. december 2021 (ændring af elforsyningsloven) og Klimaaftalen af juni 2020 og er en følge af, at kompensationsordningen ophører ved udgangen af indeværende år. På den baggrund skal flertallet af producenter pr. 1. januar 2023 betale for tilslutning til - og indfødning på - eldistributionsnettet.

Branchevejledningen er Green Power Denmarks anbefaling til netvirksomhederne, og det er således ikke et krav, at netvirksomhederne følger den. Netvirksomhederne kan vælge enten at anmelde, at de følger Green Power Denmarks branchevejledning med eller uden afvigelser, eller de kan vælge at anmelde deres egen metode for producentbetaling i eldistributionsnettet. Først når Forsyningstilsynet har godkendt en netvirksomheds metode, er det tilladt for netvirksomheden at anvende metoden i forhold til producenter.

Kriterierne for prisfastsættelse i elforsyningsloven og elmarkedsforordningen giver en bred metodefrihed for netvirksomhederne til fastsættelse af en producentbetaling. Der vil derfor kunne forekomme flere metoder, der er i overensstemmelse med kriterierne i lovgivningen.

Forsyningstilsynet har gennemgået Green Power Denmarks branchevejledning. Tilsynet vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af standardtilslutningsbidrag og indfødningstariffer, der er i overensstemmelse med reglerne i elmarkedsforordningen og elforsyningsloven. Fastsættelsen vil dermed efter tilsynets vurdering være rimelig, objektiv, ikke-diskriminerende

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via [virk.dk](#)
Send via [borger.dk](#)

og gennemsigtig. På den baggrund tager Forsyningstilsynet branchevejledningen til efterretning, dog kun for en periode frem til udgangen af 2027, eftersom tilsynet finder, at der er en række usikkerheder forbundet med branchevejledningen og dens bagvedliggende forudsætninger; branchevejledningen omhandler et nyt tarifdesign med flere elementer, der ikke er prøvet af i praksis.

Forsyningstilsynet vil ligeledes tidsbegrænse de netvirksomheders metoder, der er baseret på Green Power Denmarks branchevejledning for producentbetaling i eldistributionsnettet, i overensstemmelse med ovennævnte periode, dvs. til udgangen af 2027.

TILKENDEGIVELSE

Forsyningstilsynet tager Green Power Denmarks branchevejledning for producentbetaling med bilag 1 og 2, samt tillæg af 31. marts 2022 til efterretning, idet tilsynet lægger til grund, at branchevejledningen skal gælde frem til udgangen af 2027. Denne tilkendegivelse er udarbejdet i medfør af § 73 b i elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 med senere ændringer), jf. elforsyningslovens 73, stk. 1, og artikel 18 i elmarkedsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet).

Forsyningstilsynet har ikke forholdt sig til de tarifniveauer, der er anvendt i branchevejledningen.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

INDLEDNING

Green Power Denmark anmeldte første version af branchevejledningen for producentbetaling den 31. januar 2022. Efter anmodning fra Forsyningstilsynet fremsendte Green Power Denmark den 31. marts 2022 et tillæg til anmeldelsen, der omhandler branchevejledningens overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen. Endelig anmeldte Green Power Denmark den 25. april 2022 en justeret version af branchevejledningen, der som første version består af et hoveddokument, der overordnet beskriver branchevejledningen, og af to bilag, der beskriver de nærmere tekniske detaljer for henholdsvis 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningsstariffer. Det er den justerede anmeldelse af 25. april 2022 samt tillægget af 31. marts 2022, som nærværende tilkendegivelse vedrører.

Anmeldelsen er sket med henvisning til § 73 b i elforsyningsloven, hvoraf det bl.a. fremgår, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med energibranchens standardiserede vejledninger.

Green Power Denmark oplyser i anmeldelsen, at branchevejledningen er udformet inden for rammerne af artikel 18 i elmarkedsforordningen og § 73 i elforsyningsloven. Endvidere fremgår det, at der er tale om "en væsentlig reform af tariferingen, og at der

derfor vil være behov for at genbesøge branchevejledningen efter senest 5 år, når det har været muligt at indhente erfaringer med betalingsdesignet”.

Green Power Denmark har således lagt op til, at følgende elementer skal genbesøges efter fem år:

- Den praktiske udnyttelsesfaktor
- Kriterier for zoneinddeling
- Strukturelle forskydninger i kundeadfærden
- Eventuelle omkostninger til reinvesteringer
- Mulighed for differentiering af indfødningstarif i tid og geografi
- Cut-off grænsen for standardtilslutningsbidrag
- Dynamikken i opdateringen af geozoner

Disse elementer er beskrevet i det følgende.

BETALINGSDESIGN

Det fremgår af den anmeldte branchevejledning, at betalingsdesignet er teknologineutralt og derfor uafhængigt af, hvilken teknologi der muliggør, at kunden kan føde energi ind på nettet.

De to hovedelementer i betalingsdesignet er 1) *standardtilslutningsbidrag*, der er en engangsbetaling, og 2) *indfødningstarif*, der udgør en løbende betaling. Disse to elementer skal tilsammen dække de omkostninger, der tidligere blev dækket af den hidtil gældende udligningsordning (frem til 31. december 2021) og derefter af en kompensationsordning.

I branchevejledningen tages der udgangspunkt i, at distributionsnettet med udbredelsen af decentral produktion har fået en tosidet rolle. Traditionelt har netselskabernes rolle været at transportere el fra centrale produktionskilder tilsluttet transmissionsnettet og ud til forbrugerne. Dette er stadig den primære rolle i forbrugsdomineret net. I produktionsdomineret net er opgaven nu også at transportere el fra installationer med produktion op til transmissionsnettet, så den via transmissionsnettet kan transporteres videre til forbrugsområder.

Distributionsnettets omkostninger afhænger af, hvor i nettet en kunde med produktion er tilsluttet. Det fremgår af branchevejledningen, at jo tættere kunden er på udvekslingen til transmissionsnettet, jo færre netkomponenter lægger kunden beslag på. Og tilsvarende at jo færre driftsomkostninger, der er forbundet med indfødningen, jo mindre nettab. Derfor kategoriseres kunder med indfødning efter deres elektriske tilslutningspunkt.

Kundekategoriseringen følger den samme terminologi, som anvendes for tariffer og standardtilslutningsbidrag for forbrug. Da afstanden til transmissionsnettet er afgørende for distributionsnettets produktionsforbundne omkostninger, bliver der med branchevejledningen indført to yderligere kundekategorier $A_{høj+}$ -kunder og $A_{høj+maske}$ -kunder, for kunder tilsluttet direkte i stationer med udveksling til transmissionsnettet.

Tabellen nedenfor viser kundekategorierne, som de er angivet i branchevejledningen, fra Ahøj+maske-kunde i top til C-kunde i bund.

Kundekategori	Tilslutningspunkt
A _{høj+maske} -kunde	Sekundærskinnen i 132-150/30-60 kV-transformerstation i maske-net
A _{høj+} -kunde	Sekundærskinnen i 132-150/30-60 kV-transformerstation
A _{høj} -kunde	30-60 kV-station
A _{lav} -kunde	Sekundærskinnen i 30-60/10-20 kV-transformerstation
B _{høj} -kunde	10-20 kV-station eller i 10-20 kV-nettet
B _{lav} -kunde	Sekundærskinnen i 10-20/0,4 kV-transformerstation
C-kunde	0,4 kV-kabelskab

I branchevejledningen er standardtilslutningsbidraget fastsat, så det gennemsnitligt afspejler, hvad et produktionsanlæg af en given størrelse forårsager af omkostninger til tilslutning, herunder forstærkning og udbygning af det kollektive net, for at det kan garanteres, at der kan aftages elektricitet svarende til indfødningsområdet.

Figuren nedenfor viser standardtilslutningsbidragene pr. MVA for alle kundekategorier i rød, gul og grøn geozone.

[DKK/MVA]	Rød geozone	Gul geozone	Grøn geozone
A _{høj+}	60.000	50.000	45.000
A _{høj+,maske}	285.000	170.000	70.000
A _{høj}	605.000	360.000	140.000
A _{lav}	840.000	465.000	135.000
B _{høj}	1.550.000	885.000	290.000
B _{lav}	1.950.000	1.025.000	205.000
C	150.000	150.000	150.000

STANDARDTILSLUTNINGSBIDRAG

I branchevejledningen er standardtilslutningsbidraget betaling for et indfødningsomfang, dvs. et antal MVA, der til enhver tid kan fødes ind i nettet. Det betyder, at den pålydende effekt, som kunden ønsker i indfødningsområdet, bliver omregnet til MVA, og at kundens betaling sker i forhold til antal MVA.

Baggrunden for bidraget er ifølge branchevejledningen, at der ved tilslutning af VE-anlæg både vil være netomkostninger til selve tilslutningen i en station og til forstærkning og udbygning af det kollektive net.

Green Power Denmark anfører i branchevejledningen, at udvidelse og forstærkning af det kollektive net typisk er den største omkostning forbundet med indpasning af produktion i distributionsnettet, og at der derfor er to faktorer, der er afgørende for, hvilke

omkostninger en producent medfører. Den ene faktor er, om 1) den geografi, som et anlæg tilsluttes i, er produktionsdomineret, forbrugsdomineret eller hverken eller (se for beskrivelse heraf under "GEOZONE"), og den anden 2) på hvilket spændingsniveau et anlæg skal tilsluttes.

En producent, der tilsluttes på lavere spændingsniveau, betaler efter betalingsdesignet mere pr. tilsluttet MVA end en producent, der tilsluttes på et højere spændingsniveau. Det skyldes, at producenter langt nede i nettet bruger flere netkomponenter (flere transformere, længere kabelstrækninger mv.), inden energien når transmissionsniveauet.

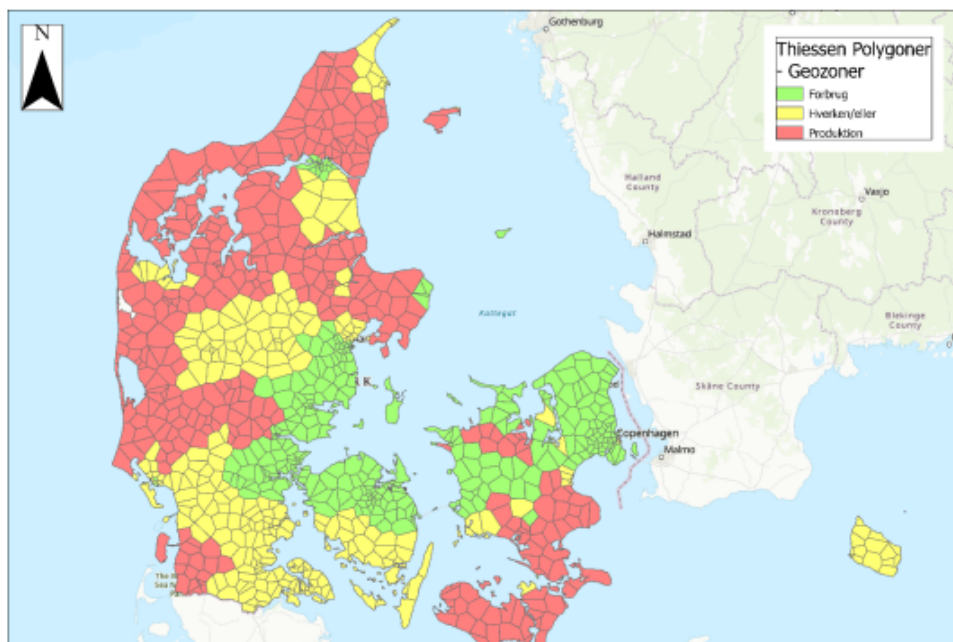
Ifølge Green Power Denmark sikrer standardtilslutningsbidraget, at producenter betaler for den gennemsnitsomkostning, de hver især over tid giver anledning til. Det betyder, at den enkelte producents betaling ikke afhænger af, om producenten udløser en markant forstærkning eller udbygning, som det så er andre producenter, der over tid får glæde af. Og der vil således ikke være et "én til én forhold" mellem den enkelte tilslutningsbetaling og de faktiske omkostninger i det enkelte tilslutningsprojekt, men gruppen af producenter vil som helhed over tid dække de omkostninger, de giver anledning til. Det betyder endvidere, at ens kunder kommer til at betale det samme i standardtilslutningsbidrag.

GEOZONE

Der arbejdes med tre geozoner i modellen; rød (produktionsdomineret), gul (blandet område) og grøn (forbrugsdomineret). Green Power Denmark har udarbejdet et Danmarkskort, hvor zonerne er angivet. Geozonekortet vil blive opdateret årligt og offentliggjort senest den 15. december året før, at det får virkning.

Det er ifølge branchevejledningen netselskaber med 50/60 kV-bevillingen for området, hvor 132-150/10-60 kV-stationen er beliggende, der har ansvaret for opdateringen af geozonen og geozonekortet. Netselskaberne beregner geozonekategorierne ved at summere de historiske udvekslingsdata for 132-150/10-60 kV-stationen for sidste tilgængelige kalenderår, med tillæg af generiske profiler for nettilslutningsaftaler indgået inden den 1. november året før, at kortet får effekt.

Nedenfor ses et eksempel på et geozonekort.

Den praktiske betydning i modellen af, hvilken geozone en ny producent tilslutter et anlæg i, er, hvor meget ekstra kapacitet der er brug for op imod transmissionsnettet. I en rød zone forudsætter modellen, at netselskabet skal bygge yderligere kapacitet i nettet svarende til 95 procent af producentens indfødningsomfang. I gul og grøn zone er det hhv. 50 procent og 10 procent af indfødningsomfanget, der forudsættes at skulle bygges kapacitet til.

PRAKTISK UDNYTTELSESFAKTOR

Green Power Denmark har i beregningen af standardtilslutningsbidragene indregnet en praktisk udnyttelsesfaktor, som tager højde for det forhold, at nettets kapacitet ikke altid kan udnyttes fuldt ud. Den praktiske udnyttelsesfaktor er ifølge branchevejledningen et udtryk for, at komponenter i nettet købes i standardstørrelser, som ikke alle er dimensioneret til den helt samme effekt. Derfor vil der altid være en del af nettet, der ikke vil kunne udnytte sin fulde potentielle effekt, da det er komponenten med den laveste overførelsessevne i en sekvens af netkomponenter, der fastsætter netsekvensens samlede kapacitet. I modellen er benyttet en praktisk udnyttelsesfaktor på 90 procent. Dette tal baserer sig på indikative undersøgelser og bør ifølge Green Power Denmark genbesøges efter en årrække.

KOMPONENTERS ENHEDSOMKOSTNINGER

Ved fastsættelsen af standardtilslutningsbidrag for produktionsanlæg fandt Green Power Denmark det mest omkostningsægte at ekskludere zone 1- og 2-omkostninger (byzoner), fordi produktionsanlæg i altovervejende grad forventes at blive placeret i områder med spredt bebyggelse. Zone 3- og 4-omkostninger er sammenlagt til én omkostning pr. komponent ved at sammenvægte antallet af komponenter i de respektive zoner.

KABELLÆNGDER

Green Power Denmark har peget på, at kabellængderne ligesom netkomponenternes enhedsomkostninger er en væsentlig parameter i standardtilslutningsbidragsmodellen.

Kabellængderne er udtryk for, hvor meget kabelnet der i gennemsnit skal forstærkes og udbygges, og dette har markant effekt for standardtilslutningsbidragenes størrelse. De størrelser, der er lagt til grund i standardtilslutningsbidraget, er baseret på en analyse blandt netselskaberne af, hvor lang den gennemsnitlige kabelføring for netselskabet kommer til at blive, når der skal netforstærkes eller udbygges kollektivt net som resultat af nye produktionsanlæg.

EGENPRODUCENTER OG SMÅ ANLÆG

Det fremgår af branchevejledningen, at egenproducenter tilsluttet som Ahøj+, Ahøj, Alav og Bhøj skal betale tilslutningsbidrag for det ønskede indfødningsomfang, i lighed med øvrige produktionsanlæg. Tilslutningsbidraget justeres imidlertid med en standardrabat, som skal kompensere for, at netselskabet har reducerede omkostninger til tilslutningsfelt for egenproducenter i disse kunde grupper.

For egenproducenter tilsluttet lavspændingsnettet, dvs. C- og Blav-kunder, fremgår det videre, at kunden - uden beregning - får et indfødningsomfang, der svarer til det leveringsomfang, kunden har til forbrug. Ønsker kunden et indfødningsomfang, som er større end det ønskede leveringsomfang, skal der imidlertid betales produktionstilslutningsbidrag for det ekstra indfødningsomfang.

Endelig er det anført, at anlæg på 50 kW eller mindre altid undtages for tilslutningsbetaling, hvis kunden er egenproducent. Green Power Denmark har vurderet, at sådanne små anlæg, der altovervejende vil være tilsluttet på 0,4 kV-niveau med henblik på egenproduktion, ikke giver anledning til væsentlige omkostninger til forstærkning og udbygning af det kollektive net, da indfødningsomfang typisk forbruges af andre kunder i lavspændingsnettet lokalt. Dertil kommer, at matriklen, hvorpå disse anlæg står, har en forbrugstilslutning, og at der dermed allerede vil være betalt for selve tilslutningen.

INDFØDNINGSTARIFFER

Indfødningsstariffen er betalingsdesignets løbende betaling. Indfødningsstariffen betales pr. indfødt kWh af stort set alle producenter.

Når netselskaberne transporterer energi gennem distributionsnettet, opstår der et nettab i form af en varmeudvikling i kabler, transformerstationer mv. Ligeledes er der løbende omkostninger til drift og vedligehold af komponenterne i nettet affødt af produktion. De nævnte omkostninger beskrives i branchevejledningen som proportionale med mængden af energi, der transporteres i nettet.

Ligesom i standardtilslutningsbidragsmodellen tages der ved indfødningsstariffer udgangspunkt i, at indfødt energi generelt transporteres opad i produktionsdominerede områder. Et anlæg tilsluttet på et lavt spændingsniveau i et produktionsdomineret netområde vil producere energi, der i gennemsnit transporteres længere og omtransformeres flere gange, og som dermed driver mere nettab, drift og vedligehold end et produktionsanlæg tilsluttet på et højere spændingsniveau. Derfor kategoriseres producenter også ift. deres indfødnings af energi efter deres tilslutningspunkt, og indfødningsstariffen vil derfor være højere, jo længere nede i nettet et anlæg er tilsluttet.

I modsætning til standardtilslutningsbidragene fastsættes indfødningsstarifferne pr. netområde og differentieres ikke geografisk inden for netområderne. Dette sker, fordi nettabkostninger og driftsomkostninger foranlediget af produktion kan variere meget fra netområde til netområde som følge af forskellig fysik, forskellige omkostningsforhold mv.

Efter branchevejledningen vil alle kunder, der føder energi ind på nettet, blive opkrævet en indfødningsstarif. Det gælder også eksisterende anlæg, der føder ind på nettet. Anlæg omfattet af aftagepligten er dog undtaget fra enhver form for indfødningsstarif, jf. § 52, stk. 2, i lov nr. 1791 af 2. september 2021 om fremme af vedvarende energi, hvorefter mindre elproducenter ikke kan pålægges omkostninger ved indfødningsstarif.

Green Power Denmark har i branchevejledningen anført, at der for nuværende ikke er tilstrækkeligt grundlag for at opgøre, i hvilket omfang indfødningsstarif medfører omkostninger til drift og nettab i lavspændingsnettet. Videre har Green Power Denmark påpeget, at der findes et meget stort antal aftagepligtige anlæg på lavspænding, som er fritaget fra indfødningsstarif.

På baggrund af en forespørgsel fra Green Power Denmark meddelte Forsyningstilsynet i en mail sendt den 24. marts 2022, at tilsynet anser de omkostninger, som skulle have været dækket af aftagepligtsanlæg, som residualomkostninger, der ikke skal allokeres til en bestemt kundegruppe.

I den justerede branchevejledning af 25. april 2022 indgår der ikke et lavspændingsbidrag til indfødningsstariffen for lavspændingskunder, da dette ville være blevet opkrævet alene fra indfødningsstarif fra de Blav- og C-kunder, som ikke er omfattet af aftagepligten. Ved tarifiering af de anlæg på Blav- og C-niveau (som ikke er omfattet af aftagepligten) vil disse således alene bidrage til omkostningerne til nettab og drift på 10 kV- og 50 kV-niveau.

HØRING

HØRING OVER DEN ANMELDTE PRODUCENTBETALING

Forsyningstilsynet har fra den 11. februar 2022 til den 11. marts 2022 haft den oprindelige branchevejledning, som Dansk Energi/Green Power Denmark anmeldte til Forsyningstilsynet den 31. januar 2022, i offentlig høring på Forsyningstilsynets hjemmeside. Det har givet alle interessenter mulighed for at komme med bemærkninger til branchevejledningen.

Better Energy A/S, Brinkmann Group ApS & OBTON, Dansk Fjernvarme, Dansk Solcelleforening, Dansk Vindenergi ApS, DI, Energicenter Nord ApS, European Energy A/S, Eurowind Energy A/S, KL, Luxcara, PMN Holding ApS, UJ-consult, Vedvarende-Energi samt Wind Denmark & Dansk Solkraft har afgivet høringssvar.

Forsyningstilsynet har sendt høringssvarerne til Green Power Denmark den 15. og 17. marts 2022. Den 21. marts 2022 holdt Forsyningstilsynet møde med Green Power Denmark, hvor de indkomne høringssvar blev drøftet. Endelig fremsendte Green Power Denmark skriftlige bemærkninger til høringssvarerne den 28. marts 2022.

Høringsvarerne kan opdeles i de emner, der er omtalt nedenfor.

PRÆMISSEN OM PRODUCENTBETALING

En stor del af høringssvarerne er kritiske over for selve præmissen om at indføre producentbetaling. Det anføres bl.a., at en producentbetaling kraftigt vil reducere udbygningen af VE i Danmark, og at den dermed er i modstrid med det samfundsmæssige mål om en grøn omstilling og elektrificering af det danske samfund. Endvidere påpeges det, at processen har været unødvendigt forhastet.

OMKOSTNINGSÆGTHEDEN I BETALINGSDESIGNET

Flere høringssvar finder ikke, at branchevejledningen er omkostningsægte. Mere konkret er det anført, at modellen ikke tager højde for sparede reinvesteringer, når netelskaberne forstærker net, der ikke er fuldt afskrevet. Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Der lægges med modellen ikke op til, at eventuelle fremtidige reinvesteringer i nettet skal modregnes i en producentbetaling. Det betyder i praksis, at producentbetalingen indeholder et forholdsmæssigt bidrag til grave- og etableringsarbejdet ved forstærkning og udbygning af det kollektive net. Denne tilgang er i overensstemmelse med Forsyningstilsynets hidtidige praksis ved samgravning af elnet med andre forsyningsarter, hvorefter grave- og etableringsomkostninger skal fordeles forholdsmæssigt. Det er vurderingen, at dette er både rimeligt, ikke-diskriminerende og omkostningsægte."

Høringsparterne har videre fremført, at et typisk vind-/solanlæg har en levetid, der er kortere end den forstærkning og udbygning af nettet, der foretages. Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Ved betaling af standardtilslutningsbidraget gives der ret til et indfødningsomfang uden udløb. Når det oprindelige produktionsanlæg har udlevet sin levetid, kan anlægsejeren således vælge at opsætte et nyt anlæg med op til det samme indfødningsomfang uden igen at skulle betale tilslutningsbidrag (eventuel øvrig indfødningskapacitet kan altid tilkøbes). Hvis anlægsejer vælger at nedtage sit produktionsanlæg, inden det etablerede net når endt levetid, reducerer det imidlertid ikke de netomkostninger, der betales for med tilslutningsbidraget, hvorfor modellen vurderes rimelig og omkostningsægte."

Endvidere fremgår det af flere høringssvar, at det næppe er omkostningsægte, at producenterne betaler 95% af alle omkostningerne i produktionsdominerede områder. Hertil har Green Power Denmark svaret:

"Der er tale om en misforståelse, hvis der er en opfattelse af, at produktionsanlæg vil betale 95% af alle nettets omkostninger i et produktionsbelastet net. Med modellen for standardtilslutningsbidrag lægges der op til, at producenter som udgangspunkt betaler for den andel af kapaciteten i de dele af nettet, som producentens indfødnings lægger beslag på i en normalsituation."

KUNDEKATEGORISERING AF PRODUCENTER

Flere høringssvar efterlyser klare retningslinjer for, hvordan et produktionsanlæg bliver anvist sit tilslutningspunkt. Desuden udtrykker høringsparterne bekymring for, at modellen er skruet sådan sammen, at netselskaberne har et incitament til at anvise anlægsejer til et tilslutningspunkt, der udløser et relativt større standardtilslutningsbidrag. Hertil har Green Power Denmark bl.a. anført:

"...at netselskaberne i medfør af BEK nr. 2653/2021¹, træffer en afgørelse ved tildeling af tilslutningspunktet. Denne afgørelse kan påklages til Forsyningstilsynet. Bekendtgørelsen tager denne vej hånd om anlægsejers retssikkerhed.

Den anmeldte betalingsmodel er designet med omkostningsægthed som bærende princip. I gennemsnit vil netselskaberne dermed kun opkræve tilslutningsbidrag svarende til de omkostninger, der er ved tilslutning. Det er en misforståelse, at netselskabet i øvrigt skulle kunne opnå en økonomisk fordel ved at anvise anlægsejer til et bestemt tilslutningspunkt. For det første skal anvisningen ske i overensstemmelse med nettilslutningsbekendtgørelsen. For det andet vil indtægter fra tilslutningsbidrag skulle holdes indenfor netselskabernes indtægtsramme."

KUNDEKATEGORIEN AHØJ+ MASKE

I et par høringssvar rettes der kritik mod kundekategorien Ahøj+ maske. Det fremføres, at Ahøj+ og Ahøj+ maske reelt er den samme slags tilslutning for en producent, og at forskellig opkrævning mellem disse to kundekategorier er diskrimination i strid med elforsyningsloven og artikel 18 i elmarkedsforordningen. Hertil svarer Green Power Denmark:

"Producentbetalingen bygger grundlæggende på principperne om ikke-diskriminerende og omkostningsægte tariffer fra elforsyningsloven og elforordningens artikel 18. I den forbindelse har netselskaber, der har maskenet, konstateret, at 45% af effekten fra en A-høj+maske-kunde løber i 50/60 kV-nettet, og dermed er omkostningerne drevet af kundekategorien Ahøj+,maske større end for Ahøj+-kunder."

KRITERIER FOR KATEGORISERING AF GEOZONER

I en del høringssvar rettes der kritik af kriterierne for, hvornår en geozone anses for produktionsdomineret eller forbrugsdomineret. Det anføres, at kriterierne er ubalancerede, asymmetriske og ikke rimelige. Hertil har Green Power Denmark blandt andet anført:

"Indledende bemærkes, at den geografiske differentiering afspejler, om netsituationen i et område er produktionsdomineret, forbrugsdomineret eller blandet, og ikke om der tilfældigvis er restkapacitet på det konkrete tidspunkt for nettilslutning. Denne tilgang sikrer, at der kan ske anvendelse af standardtil-

¹ Bekendtgørelse nr. 2653 af 28. december 2021 om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker.

slutningsbidrag og giver samtidig et geografisk signal om, hvorvidt det er produktion eller forbrug, der driver udbygning og forstærkning af det kollektive net i et område.”

[...]

”Konceptet hviler på, at i produktionsdomineret net er maksimalbelastningen drevet af produktion, og tilslutning af yderligere produktion vil dermed være drivende for forstærkning og udbygning af det kollektive net, hvilket skal afspejles i tilslutningsbidraget for produktion.”

GENBESØG AF MODELLEN EFTER 5 ÅR

Flere høringssvar er betænkelige ved, at der kan gå 5 år, før modellen genbesøges. Det fremføres, at erfaringsgrundlaget efter et par år vil være tilstrækkeligt til at vurdere forhold i modellen, der eventuelt skal ændres. Hertil har Green Power Denmark bemærket, at tarifstabilitet:

”[i] ACERs seneste rapport fra 2021 er [...] et selvstændigt og vigtigt kriterie. Rapporten angiver, at i de fleste EU-medlemslande benyttes tarifmetoder i en periode på 4-5 år, og ACER anbefaler, at en tarifmetode ikke ændres oftere end hvert 4. år.”

PRAKTISK UDNYTTELSESFAKTOR

Et høringssvar er kritisk over for den praktiske udnyttelsesfaktor, som anvendes ved beregningen af standardtilslutningsbidragene. Det anføres, at anlægsejerne ved brug af en praktisk udnyttelsesfaktor i praksis vil komme til at betale for en større forstærkning og netudbygning, end de giver anledning til.

INDFØDNINGSTARIFFERNES STØRRELSE – SÆRLIGT FOR MINDRE EGEN-PRODUCENTER

Flere høringssvar forholder sig kritiske overfor, at mindre anlæg - tilsluttet som C eller Blav - skal betale indfødningsstariffer. Det anføres, at strøm produceret på de lavere spændingsniveauer aldrig når hele vejen op til transmissionsnettet. Green Power Denmark udtaler hertil:

”...at indfødningsstarifferne skal sikre en omkostningsægte tarifiering, hvor producenter betaler de driftsomkostninger og det nettab, som følger af kundens indfødnings til det kollektive elnet. Det bemærkes dog også, at lavspændingsnettet typisk er forbrugsdomineret. Endvidere bemærkes, at mange lavspændingstilsluttede anlæg umiddelbart er fritaget indfødningsstarif, jf. VE-loven.

Green Power Denmark vil, gerne på baggrund af høringen genbesøge, om der er grundlag for at justere fastsættelsen af indfødningsstarifferne under hensyn til ovenstående kompleksiteter.”

EGENPRODUCENTERS STANDARDTILSLUTNINGSBIDRAG

Flere høringssvar er kritiske over for, at egenproducenter i bymæssig bebyggelse skal betale tilslutningsbidrag, da de angiveligt ikke giver anledning til forstærkning og udbygning af elnettet.

I et hørings svar foreslås det, at egenproducenter kan opkræves standardtilslutningsbidrag for den del af deres indfødningsomfang, der overstiger deres leveringsomfang.

HØRING OVER UDKAST TIL TILKENDEGIVELSE

Forsyningstilsynet har sendt et udkast til tilkendegivelse ledsaget af den opdaterede branchevejledning, som Green Power Denmark anmeldte til tilsynet den 25. april 2022, i offentlig høring i perioden [xx] maj til [yy] juni 2022. Høringen er gennemført for at alle interessenter får mulighed for at komme med bemærkninger til den opdaterede branchevejledning og tilsynets udkast til en tilkendegivelse derom, hvilket tilsynet så har kunnet inddrage i forbindelse med udarbejdelsen af en endelig tilkendegivelse.

Forsyningstilsynet har modtaget hørings svar fra [...]

Forsyningstilsynet har forholdt sig til de ovenfor omtalte hørings svar i det omfang, tilsynet har fundet dem relevante for vurderingen nedenfor af den anmeldte branchevejledning i forhold til elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18.

RETSGRUNDLAG

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning og relevans for Forsyningstilsynets tilsyn med den anmeldte branchevejledning Producentbetaling i eldistributionsnettet.

FORSYNINGSTILSYNETS TILSYN MED BRANCHEVEJLEDNINGER

Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger. En standardiseret vejledning er brancheorganisationens anbefaling til retningslinjer på et givent område. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger (branchevejledninger), jf. § 73 b, stk. 1, i Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som senest ændret ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 (herefter benævnt elforsyningsloven), der er sålydende:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger om fastsættelse af tariffer sker for at sikre, at netvirksomhedernes anvendelse af branchevejledningerne vil føre til tariffer/priser, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse for netvirksomhedernes ydelser. Af lovbemærkningerne til elforsyningslovens § 73 b om forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger fremgår følgende:

”Der foreslås indsat en ny § 73 b i elforsyningsloven, således at det præciseres, at Energitilsynet har hjemmel til at føre tilsyn med energibrancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, almindelige leveringsbetingelser samt tekniske betingelser mv. Der vil eksempelvis kunne være tale om godkendelse af standardinvesteringsbidrag, der skal dække en del af netvirksomhedernes og transmissionsvirksomhedernes engangsomkostninger til investeringer,

herunder investeringer i ledningsnet. Den foreslåede bestemmelse gør det også klart, at bl.a. bestemmelserne i konkurrencelovens § 6 (konkurrencebegrænsende aftaler) og § 11 (misbrug af dominerende stilling) ikke finder anvendelse, jf. konkurrencelovens § 2, stk. 2, på standardiserede vejledninger udarbejdet af energibranchens organisationer. Det er ikke hensigten, at Energitilsynets tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, betingelser m.v. skal træde i stedet for den enkelte virksomheds anmeldelse til Energitilsynet af priser, tariffer og betingelser for ydelser efter lovens § 76, stk. 1, nr. 1, som bliver nr. 2, eller den enkelte virksomheds anmeldelse af metoder til fastsættelse heraf efter den nye § 76, stk. 1, nr. 1. Med den nye § 73 b præciseres det blot, at Energitilsynet også har mulighed for at føre tilsyn med standardiserede vejledninger, som er udarbejdet af brancheorganisationer, og som den enkelte virksomhed måtte vælge at anvende som udgangspunkt for tariffastsættelsen eller for fastsættelsen af metoder for tariffastsættelsen. Efter forslaget er det Energitilsynet, som skal forestå den nærmere udmøntning af reglerne om tilsyn.”

Forsyningstilsynet (tidligere Energitilsynet) har ikke fastsat nærmere regler for sit tilsyn efter § 73 b. Efter langvarig og fast administrativ praksis - både før og efter at bestemmelsen i § 73 b om tilsyn med branchevejledninger i 2004 blev indsat i elforsyningsloven – har Forsyningstilsynet udmøntet sit tilsyn med energibranchens standardiserede vejledninger (branchevejledninger) om netvirksomheders tarifiering i form af en tilkendegivelse om, hvorvidt Forsyningstilsynet vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med lovgivningens regler om prisfastsættelse. I givet fald afsluttes tilsynet ved, at Forsyningstilsynet tager branchevejledningen til efterretning.

Forsyningstilsynet har til enhver tid mulighed for på eget initiativ eller i tilfælde af klage at tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter § 3, stk. 2, i lov nr. 690 af 8. juni 2018 om Forsyningstilsynet, jf. § 73 b, stk. 2, i Elforsyningsloven. § 3, stk. 2, i lov om Forsyningstilsynet har følgende ordlyd:

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan behandle og afgøre sager efter sektorlovgivningen på eget initiativ eller på grundlag af en anmeldelse eller en klage.

LOVGIVNING OM NETVIRKSOMHEDERS PRISFASTSÆTTELSE

Netvirksomheders fastsættelse af priser er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (herefter elmarkedsforordningen) og i Lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som senest ændret ved lov nr. 2605 af 28. december 2021 (herefter elforsyningsloven).

ELFORSYNINGSLOVEN

Netvirksomhedernes fastsættelse af priser er reguleret i § 73 i elforsyningsloven, hvoraf det bl.a. fremgår, at priserne skal være rimelige, objektive og ikkediskriminerende.

Elforsyningslovens § 73:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder.

Kriterierne i elforsyningslovens § 73 skal fortolkes i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen, idet en EU-forordning er almengyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem de to bestemmelser, er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, her artikel 18, der har forrang. Se nærmere om artikel 18 nedenfor.

Producentbetalingen blev sat ind i lovgivningen med lov nr. 2605 af 28. december 2021. I lovbemærkningerne² (almindelige bemærkninger, afsnit 3.5 og 3.5.2) fremgår, at:

”Det forventes herefter [fra 2023], at de kollektive elforsyningsvirksomheder vil udvikle tarifmetoder mhp. tarifiering af elproducenter, som dækker omkostningerne, der hidtil blev dækket af udligningsordningen.”

Omkring udarbejdelse af disse tarifmetoder står der følgende:

”Det [udligningsordningen og kompensationsordningen] betyder, at der under de nugældende rammer ikke er nogen sammenhæng mellem omkostningerne for netvirksomheden ved tilslutning af elproducenten og betalingen fra producenten. Dette er ikke i tråd med beslutningen fra klimaaf-talen, hvor det er besluttet at indføre omkostningsægte prissignaler for VE-producenter ved bl.a. at muliggøre indførelse af geografisk differentieret tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter på både distributions- og transmissionsniveau.

[...]

Det er således ikke omkostningsægte, at producenter påfører elnettet omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, behov for forstærkning af og udbygning af det kollektive net, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter, uden at de samtidig skal dække disse gennem en eller anden form for betaling.

[...]

Med de foreslåede ændringer vil det blive muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at udvikle en metode for tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer, der kan tage højde for de faktiske netforhold og omkostninger i det område, hvor det ønskes at tilslutte og producere elektricitet. Det vil medvirke til, at betalingen for opstillere bliver omkostningsægte, og det kan bidrage til en mere samfundsøkonomisk hensigtsmæssig placering af ny VE-produktion.”

Det fremgår således af de ovenstående lovbemærkninger, at producentbetalingen ikke vil være omkostningsægte, hvis producenterne ikke dækker omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, behov for forstærkning og udbygning af det kollektive net, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelsen af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne tages i brug af netvirksomhederne. Formålet med Forsyningstilsynets godkendelse er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens og elforsyningslovens bestemmelser om prisfastsættelse, jf. artikel 18 i elmarkedsforordningen og § 73 i elforsyningsloven.

Af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende:

² Lovforslag L53 fremsat 27. oktober 2021,

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

[...]

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde

- 1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

[...]

METODEBEKENDTGØRELSEN

Efter § 73 a, stk. 3, i elforsyningsloven kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer. Ministerens beføjelser efter § 73 a, stk. 3, er delegeret til Energistyrelsen, der har udmøntet bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. (herefter metodebekendtgørelsen).

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres prismetoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår endvidere, at netvirksomhederne kan basere sine metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energistilsynets godkendelse.

Stk. 2. Energistilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

[...]

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

De enkelte netvirksomheder skal således anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Danmarks branchevejledninger som for eksempel Producentbetaling i eldistributionsnettet. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse og offentliggøres af hver enkelt netvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 73 a, og § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

ELMARKEDSFORORDNINGEN

Artikel 18 i elmarkedsforordningen indeholder en række bestemmelser om netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer bl.a., hvad der indgår i fastsættelsen af prisen, og hvordan beløbet fordeles blandt brugerne.

Elmarkedsforordningens artikel 18 har følgende ordlyd:

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikkerelaterede omkostninger, der støtter ikkerelaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningsikkerheden, understøtte effektive investeringer, understøtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelser, og samkøringslinjer.

[...]

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres forbrugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

8. Distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitamenter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

9. For at afbøde risikoen for opsplnitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet

der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- f) metoder til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet. ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

Der henvises i artikel 18, stk. 9, til ACER-rapport om "bedste praksis". Rapporten udkom senest i februar 2021³, og Forsyningstilsynet skal tage behørigt hensyn til rapporten, når tilsynet fastsætter eller godkender metoder for distributionstariffer, jf. artikel 18, stk. 10.

Af rapporten fremgår bl.a. følgende:

(19) For the reasons above, ACER recommends that:

- the length of the distribution tariff methodology period is at least 4 years, considering users' calls for stable tariff methodologies, the need for discussions and consultations before setting the methodology and the time needed to implement new tariff structures (the set methodology may be subject to revision before, due to rapid changes in the sector, if duly justified); and
- Distribution tariff values are updated yearly based on variations of the drivers defined by the tariff methodology and on inflation.

(22) ACER strongly supports the systematic use of public consultations to interact transparently and inclusively with stakeholders.

Transparency in distribution tariff setting should meet at least a minimum standard.

[...]

(25) ACER is of the view that the availability of fundamental tariff-related information is of utmost importance in order to ensure transparency and comparability in distribution tariff setting and to facilitate an efficient internal energy market. Taking stock of the provisions in Article 59(9) of Directive (EU) 2019/944, ACER recommends publishing at least:

- the detailed methodology which is applied to set distribution tariffs, including in particular the cost categories covered by them;

³ Rapporten er tilgængelig på ACERs hjemmeside via dette link: [ACER Report on D-Tariff Methodologies.pdf \(europa.eu\)](#)

- at least when the tariff methodology is set, the amounts recovered by each distribution tariff element; and
- each year, the distribution tariff values for each network user group.

[...]

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

”Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.”

FORSYNINGSTILSYNETS VURDERING

Green Power Denmarks branchevejledning for producentbetaling i eldistributionsnettet er udarbejdet i henhold til elforsyningslovens § 73 b, hvorefter energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger (branchevejledninger) om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger.

I nærværende tilkendegivelse gennemgår Forsyningstilsynet Green Power Denmarks branchevejledning med henblik på at vurdere, om netvirksomhedernes anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elforsyningsloven og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse.

Som det fremgår af afsnittet retsgrundlag ovenfor, indeholder begge bestemmelser kriterier for tarifiering. Det hedder i elforsyningslovens § 73, stk. 1, at kriterierne skal fortolkes ”i overensstemmelse med” kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18. Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 25. marts 2022 om Dansk Energis tarifieringsmodel 3.0.⁴ vurderet sammenhængen mellem elforsyningslovens § 73, stk. 1, og elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1. Der er taget afsæt i den omtalte vurdering fra tilkendegivelsen af 25. april 2022 i det følgende.

⁴ Tilkendegivelsen er offentliggjort på Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase og kan tilgås via dette [Link](#). Sagen har j.nr. 21/01039.

ELFORSYNINGSLOVEN

I elforsyningsloven er der efter § 73, stk. 1, nogle grundlæggende krav til tarifieringen. Således skal priserne være 1) omkostningsægte i forhold til hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, 2) rimelige, 3) objektive og 4) ikke-diskriminerende.

ELMARKEDSFORORDNINGEN

Efter artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen, skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling.

Det følger videre af artikel 18, stk. 1, at den metode, der anvendes til at bestemme priserne, på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Disse priser må ikke være afstandsrelaterede, dog med forbehold for stk. 3 om lokaliseringsbestemte prissignaler.

Forsyningstilsynet vurderer, at bestemmelsen i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, bl.a. fastlægger et krav om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Dette kriterie følger også af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. På den baggrund finder Forsyningstilsynet, at kravet om omkostningsægthed i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. tillige er indeholdt i artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet har herved blandt andet lagt vægt på, at det af artikel 18, stk. 1, fremgår, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Det fremgår videre af bestemmelsen i artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling. Det er ikke defineret nærmere i forordningen, men Forsyningstilsynet vurderer, at kriteriet om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling svarer til kriteriet om ikke-diskrimination i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Videre fremgår det af artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal være gennemsigtige.

Artikel 18, stk. 7, bestemmer, at distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugerens, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugerens forbrugs- eller produktionsprofiler, jf. stk. 7. Fordelingen af distributionstariffen afhænger således af køberens brug af distributionsnettet, og prisen vil derfor afhænge af køberkategorien.

I artikel 18, stk. 8, 1. pkt. er det fastsat, at distributionstarifmetoder skal give distributionssystemoperatører incitament med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at de regulerende myndigheder – i Danmark Forsyningstilsynet – til dette formål anerkender relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og kan

indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamenter til at øge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, fleksibilitet og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer. Forsyningstilsynets opgaver i den henseende sker som led i indtægtsrammereguleringen, jf. herved elforsyningslovens § 69, hvorefter det er bestemt, at netvirksomheder skal fastsætte priser for deres ydelser i overensstemmelse med en indtægtsramme, som Forsyningstilsynet årligt fastsætter for hver netvirksomhed. Indtægtsrammen bliver fastsat med henblik på at dække netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital. På den baggrund er omkostningseffektivitet ikke vurderet særskilt i nærværende tilkendegivelse.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10, skal Forsyningstilsynet tage behørigt hensyn til ACERs rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, jf. artikel 18, stk. 9. I den seneste rapport har ACER udtalt en række hensyn, som kan være relevante i forhold til den her behandlede branchevejledning.

BRANCHEVEJLEDNINGENS OVERENSSTEMMELSE MED ELFORSYNINGSLOVENS § 73 A, STK. 1, OG ELMARKEDSFORORDNINGENS ARTIKEL 18

Nedenfor vil Forsyningstilsynet vurdere branchevejledningen i forhold til de regler, der regulerer netvirksomheders fastsættelse af priser for deres ydelser, jf. elforsyningslovens § 73 b, jf. § 73, stk. 1, samt artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Som nævnt ovenfor i afsnittet Sagsfremstilling består det anmeldte betalingsdesign af to hovedelementer; 1) et standardtilslutningsbidrag og 2) en indfødningsstarif. På den baggrund vil vurderingen i de to følgende afsnit omhandle henholdsvis standardtilslutningsbidraget og indfødningsstariffers forenelighed med de tidligere omtalte kriterier om rimelighed, omkostningsægthed, gennemsigtighed og objektivitet.

STANDARDTILSLUTNINGSBIDRAGET

Rimelige kriterier:

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven.

I anmeldelsen er der gjort rede for, at producenter betaler for den gennemsnitsomkostning, de hver især over tid giver anledning til, og at det sikrer, at den enkelte producers betaling ikke afhænger af, om kunden tilfældigvis udløser en markant forstærkning eller udbygning af nettet, som det så er andre kunder, der over tid får glæde af.

Det fremgår ligeledes, at alle parameterværdier, der indgår i standardtilslutningsbidraget, er fastsat, så de er repræsentative for de producenter i Danmark⁵, der forventes at gøre brug af branchevejledningen. Kunderne betaler således de omkostninger, som de giver anledning til (omkostningsægte).

⁵ Danmark med undtagelse af de områder, som Cerius og Radius dækker.

Videre er der i anmeldelsen redegjort for, hvordan standardtilslutningsbidraget er sammensat, og det fremgår af en tabel, hvad hvert enkelt kundekategori skal betale i tilslutningsbidrag per MVA afhængig af beliggenhed (objektivt). Endelig fremgår det, at ens kunder kommer til at betale det samme (ikke-diskriminerende).

Tilsynet vurderer på den baggrund, at kriteriet om rimelighed er opfyldt. I øvrigt finder tilsynet ikke, at der er forhold, der giver anledning til en anden vurdering.

Omkostningsægte standardtilslutningsbidrag:

Størrelsmæssigt er tilslutningsbidraget det væsentligste element i Green Power Danmarks producentbetalingskoncept. Derfor vurderer Green Power Denmark, at det er mest omkostningsægte og rimeligt at benytte et standardtilslutningsbidrag, sådan som det også kendes ved tilslutning af forbrugskunder.

Green Power Denmark finder, at standardtilslutningsbidraget opfylder betingelserne om omkostningsægthed i såvel § 73, stk. 1, i elforsyningsloven som artikel 18 i elmarkedsforordningen. I anmeldelsen fremhæves det bl.a., at omkostningsposterne, der tidligere var dækket af udligningsordningen, dækkes af producentbetalingen, og at de beregnede standardtilslutningsbidrag vil generere et provenu, der modsvarer de investeringsomkostninger, som netselskaberne har ved indpasning af VE i eldistributionsnettet.

Forsyningstilsynet henviser i den forbindelse til bemærkningerne til lov nr. 2605 af 28. december 2021 om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love (se under afsnittet Retsgrundlag), hvor det eksplicit fremgår, at producenters betaling ikke vil være omkostningsægte, hvis den ikke dækker omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, behov for forstærkning af og udbygning af det kollektive net, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter.

Green Power Denmark har i sine bemærkninger til de indkomne høringssvar redegjort for, hvorfor brancheorganisationen anser betalingsdesignet for omkostningsægte.

I flere af høringssvarerne er det f.eks. anført, at betalingsdesignet ikke tager højde for sparede reinvesteringer. Hertil har Green Power Denmark bemærket, at producentbetalingen indeholder et forholdsmæssigt bidrag til grave- og etableringsarbejdet ved forstærkning og udbygning af det kollektive net, og at denne tilgang er i overensstemmelse med Forsyningstilsynets hidtidige praksis, hvorefter grave – og etableringsomkostninger skal fordeles forholdsmæssigt.

I flere høringssvar er det videre fremført, at et typisk vind-/solanlæg har en levetid, der er kortere end den forstærkning og udbygning af nettet, der foretages. Det fremgår af Green Power Danmarks bemærkninger dertil, at standardtilslutningsbidraget giver ret til et indfødningsomfang uden udløb, og at der dermed kan opsættes et nyt anlæg, uden at der skal betales et nyt standardtilslutningsbidrag. Hvis et anlæg derimod tages ned efter endt levetid, reducerer det ikke de netomkostninger, der betales for ved tilslutning, og derfor vurderer Green Power Denmark, at modellen er rimelig og omkostningsægte.

Endvidere er det i flere høringssvar anført, at det ikke er omkostningsægte, at producenter skal betale 95 procent af alle omkostninger i produktionsdominerede områder. Green Power Denmark påpeger, at der her er tale om en misforståelse. I betalingsdesignet er der lagt op til, at producenter som udgangspunkt betaler for den andel af kapaciteten i de dele af nettet, som producenten lægger beslag på i en normal situation.

I forbindelse med at der i høringssvarene efterlyses klare retningslinjer for, hvordan produktionsanlæg bliver anvist et tilslutningspunkt, anfører Green Power Denmark bl.a., at "Den anmeldte betalingsmodel er designet med omkostningsægthed som bærende princip", og at "netselskaberne dermed kun opkræve[r] tilslutningsbidrag svarende til de omkostninger, der er ved tilslutning."

Forsyningstilsynet finder ikke grundlag at afvise, at den anmeldte metode for standardtilslutningsbidraget er omkostningsægte. Dette heller ikke under hensyntagen til de modtagne høringssvar. Tilsynet lægger herved vægt på, at metoden tager højde for følgende:

- At omkostninger i nettet er drevet af kapaciteten og herved indirekte kapacitetsbegrænsninger
- Disse omkostninger er forskellige afhængig af, om et område er forbrugs- eller produktionsdomineret.

Imidlertid er der i branchevejledningen anvendt en række forudsætninger, idet de fremtidige faktiske forhold er ukendte. Nøjagtigheden af disse forudsætninger bør evalueres efter en passende tidsperiode. Det gælder også metoden, der ligger til grund for inddeling i henholdsvis grøn, gul og rødt geografisk område. Forsyningstilsynet henviser herved til det anførte i afsnittet Vejledning om behov for en vurdering af branchevejledningen efter højst fem år; denne usikkerhed udgør en del af baggrunden for, at tilsynet med denne tilkendegivelse kun tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

Gennemsigtige vilkår:

Det følger af artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen, at afgifter, der opkræves af netoperatører for adgangen til nettet, herunder afgifter for tilslutning til net, skal være gennemsigtige og dermed sikre interessenter en adgang til oplysninger om forudsætningerne for tarifiering.

Forsyningstilsynet vurderer, at standardtilslutningsbidraget, det vil sige producenternes betaling for tilslutning til nettet, fremgår på en sådan måde, at det er gennemsigtigt for producenterne. Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at der i anmeldelsens hoveddokument er indsat en oversigt over standardtilslutningsbidrag (figur 4 – gengivet i afsnittet Sagsfremstilling under overskriften Betalingsdesign), hvori det er anført, hvad et produktionsanlæg - afhængig af kundekategori og beliggenhed - skal betale i tilslutningsbidrag per MVA. Således kan producenter på forhånd beregne, hvor store omkostninger, der er forbundet med tilslutning af et givent produktionsanlæg.

Endvidere fremgår det af branchevejledningen, navnlig af bilag 1, hvordan standardtilslutningsbidraget er sammensat, herunder tekniske forudsætninger og dokumentation.

Ikke-diskriminerende:

Prisfastsættelsen skal ske uden forskelsbehandling og efter ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Forsyningstilsynet vurderer, at kriterierne for at opkræve standardtilslutningsbidrag for tilslutning af nye produktionsanlæg er ikke-diskriminerende.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at der ved betalingen af standardtilslutningsbidraget sker en forskelsbehandling med hensyn til tarifieringen af netvirksomhedernes kunder. Det er i § 73, stk. 1, i elforsyningsloven forudsat, at netvirksomheder kan opdele deres kunder i kundekategorier. Blav-kunder betaler generelt mere end Ahøj-kunder. Forskelsbehandlingen er efter tilsynets vurdering sagligt begrundet, idet Blav-kunder giver anledning til højere omkostninger end f.eks. Ahøj-kunder.

Forsyningstilsynet har endvidere lagt vægt på, at ens kunder således kommer til at betale det samme.

Objektive kriterier:

Prisfastsættelsen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1. Forsyningstilsynet vurderer, at standardbidraget er fastsat efter objektive kriterier.

Her lægger Forsyningstilsynet vægt på, at Green Power Denmark har udarbejdet en figur over standardtilslutningsbidrag pr. MVA for alle kundekategorier i de forskellige geozoner, og som er indsat i afsnittet Sagsfremstilling under overskriften Betalingsdesign. Af figuren fremgår det, hvad hver enkelt kundekategori skal betale i standardtilslutningsbidrag. I bilag 1 til anmeldelsen er der et tilsvarende skema, der alene er udvidet med en kolonne, hvoraf det fremgår, hvilken standardrabat for feltomkostninger, som Bhøj-, Alav-, Ahøj-, Ahøj+- og Ahøj+maske-kunder får.

Forsyningstilsynet finder således, at der er objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier skal betale for.

INDFØDNINGSTARIFFER**Rimelige kriterier:**

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Forsyningstilsynet finder ikke grundlag for at afvise, at indfødningsstarifferne er fastsat efter rimelige kriterier.

Forsyningstilsynet har herved lagt vægt på, at alle kunder skal betale indfødningsstariffer, medmindre kunden specifikt er fritaget efter lovgivningen. Tilsynet har videre lagt vægt på, at kunden i udgangspunktet kommer til at betale for de driftsomkostninger og det nettab, som kunden giver anledning til.

Dog er Forsyningstilsynet i nogen grad betænkelig ved det bærende princip, om at producenter giver anledning til driftsomkostninger og nettab på det niveau, energien fødes ind på, samt på niveauerne ovenover. Det kan efter tilsynets vurdering ikke udelukkes,

at der er kunder på de lavere niveauer, der herved kommer til at betale for flere omkostninger, end de umiddelbart giver anledning til.

Forsyningstilsynet henviser herved til det anførte i afsnittet Vejledning nedenfor om behov for en vurdering af branchevejledningen efter højst fem år; tilsynets betænkelighed ved det netop beskrevne princip udgør en del af baggrunden for, at tilsynet med denne tilkendegivelse kun tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

Omkostningsægte indfødningsstariffer:

Det fremgår af § 73, stk. 1, i elforsyningsloven, at prisfastsættelsen af netselskabernes ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen.

I Green Power Danmarks branchevejledning dækker indfødningsstariffer over de driftsomkostninger og det nettab, som producenter giver anledning til ved indfødnings af energi på distributionsnettet. Omkostningerne, der af Green Power Denmark beskrives som proportionale med mængden af energi, der transporteres i nettet, skal betales af alle kunder, der føder ind på nettet, medmindre at kunden er specifikt undtaget i lovgivningen.

Det fremgår af branchevejledningen, at indfødningsstariffer i modsætning til standardtilslutningsbidrag fastsættes pr. netområde, og at de ikke differentieres geografisk inden for netområderne. Det sker, fordi nettabsomkostninger og driftsomkostninger foranlediget af produktion kan variere meget fra netområde til netområde som følge af forskellig fysik, forskellige omkostningsforhold mv. Green Power Denmark vurderer på den baggrund, at det er nødvendigt med de netområde-specifikke indfødningsstariffer for at sikre omkostningsægthed i indfødningsstariffen.

I branchevejledningen er det bærende princip, at producenter giver anledning til driftsomkostninger og nettab på det niveau, energien fødes ind på, samt på niveauer herover. Det betyder, at netselskaberne skal kategorisere alle produktionsanlæg i deres netområde i forhold til kundekategorierne, der er angivet i tabellen i afsnittet Sagsfremstilling under overskriften Betalingsdesign.

Forsyningstilsynet finder, at inddelingen på kundeniveau umiddelbart afspejler netselskabernes omkostninger ved transport af produceret elektricitet. Tilsynet finder det anskueliggjort, at hvad man kunne kalde en omvendt vandfaldsmodel finder anvendelse her. Det vil sige, at elektriciteten skal transporteres over flere spændingsniveauer (heraf vandfaldsmetaforen), hvilket alt andet lige er mere omkostningsfuldt. Der er tale om et såkaldt omvendt vandfald, eftersom elektriciteten fødes fra producenterne ind i nettet.

Som tidligere nævnt er Forsyningstilsynet i nogen grad betænkelig ved dette bærende princip, om at producenter giver anledning til driftsomkostninger og nettab på det niveau, energien fødes ind på, samt på niveauerne ovenover. Efter tilsynets vurdering

kan det ikke udelukkes, at der er kunder på de lavere niveauer, der herved kommer til at betale for flere omkostninger, end de umiddelbart giver anledning til.

I branchevejledningen er der således anvendt en række forudsætninger, idet de fremtidige faktiske forhold er ukendte. Nøjagtigheden af disse forudsætninger bør evalueres efter en passende tidsperiode. Forsyningstilsynet henviser herved til det anførte i afsnittet Vejledning om behov for en vurdering af branchevejledningen efter højst fem år; denne usikkerhed udgør en del af baggrunden for, at tilsynet med denne tilkendegivelse kun tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

Der næst er der ikke i de afgivne høringssvar (hvoraf en del er omtalt under afsnittet Høring) gjort opmærksom på forhold, som Forsyningstilsynet finder strider imod kravet om omkostningsægtighed.

På denne baggrund finder Forsyningstilsynet ikke grundlag for at afvise, at branchevejledningen for beregning af indfødningsstariffer er omkostningsægte.

Forsyningstilsynet henviser herved til det anførte i afsnittet Vejledning nedenfor om behov for en vurdering af branchevejledningen efter højst fem år; tilsynets betænkelighed ved det netop beskrevne princip udgør en del af baggrunden for, at tilsynet med denne tilkendegivelse kun tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

Gennemsigtige vilkår:

Det følger af artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen, at de afgifter, der opkræves af netoperatører for adgangen til nettet, herunder afgifter for brugen af nettet, skal være gennemsigtige. Forsyningstilsynet vurderer, at de indfødningsstariffer, som netselskaberne vil opkræve, er baseret på gennemsigtige vilkår.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at der i anmeldelsen er redegjort for, hvordan den enkelte producent betaler indfødningsstariffer afhængig af sit tilslutningspunkt. Tilsynet lægger ligeledes vægt på, at det fremgår, at indfødningsstariffer er forskellige fra netområde til netområde, og at de ikke differentieres inden for netområderne.

Endelig lægger tilsynet vægt på, at det i anmeldelsen er beskrevet, at der ikke indgår et lavspændingsbidrag i indfødningsstariffen for lavspændingskunder, da det alene ville være blevet opkrævet for indfødningsstariffer fra de Blav- og C-kunder, som ikke er omfattet af aftagepligten. Ved tarifiering af anlæg på Blav- og C-niveau (som ikke er omfattet af aftagepligten) vil disse således alene skulle bidrage til omkostningerne til nettab og drift på 10 kV- og 50 kV-niveau.

Ikke-diskriminerende:

Prisfastsættelsen skal ske uden forskelsbehandling og efter ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen og § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Forsyningstilsynet vurderer, at kriterierne for at opkræve indfødningsstariffer er ikke-diskriminerende.

Forsyningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at indfødningsstariffer opkræves fra alle kunder, der føder energi ind på nettet, medmindre at kunden er undtaget efter lovgivningen.

Tilsynet har videre lagt vægt på, at producenter klassificeres i forhold til deres tilslutningspunkt. Således er indfødningsstariffer afhængig af kundekategori og af hvilket netområde, kunden er beliggende i. Derfor vil ens kunder, der er beliggende i samme netområde, og er kategoriseret i samme kundekategori, betale det samme.

Rimelige kriterier:

Prisfastsættelsen skal ske efter rimelige kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1, i elforsyningsloven. Forsyningstilsynet finder ikke grundlag for at afvise, at indfødningsstarifferne er fastsat efter rimelige kriterier.

Forsyningstilsynet har herved lagt vægt på, at alle kunder skal betale indfødningsstariffer, medmindre, at kunden specifikt er fritaget efter lovgivningen. Tilsynet har videre lagt vægt på, kunden i udgangspunktet kommer til at betale for de driftsomkostninger og det nettab, som kunden giver anledning til.

Dog er Forsyningstilsynet i nogen grad betænkelig ved det bærende princip, om at producenter giver anledning til driftsomkostninger og nettab på det niveau, energien fødes ind på, samt på niveauerne ovenover. Det kan efter tilsynets vurdering ikke udelukkes, at der er kunder på de lavere niveauer, der herved kommer til at betale for flere omkostninger, end de umiddelbart giver anledning til. Derfor kan tilsynet ikke med sikkerhed fastslå, at kriterierne er rimelige, men tilsynet kan heller ikke afvise, at de er det.

Forsyningstilsynet henviser herved til det anførte i afsnittet Vejledning nedenfor om behov for en vurdering af branchevejledningen efter højst fem år; tilsynets betænkelighed ved det netop beskrevne princip udgør en del af baggrunden for, at tilsynet med denne tilkendegivelse kun tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

Objektive kriterier:

Tariferingen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. § 73, stk. 1.

Forsyningstilsynet vurderer, at indfødningsstarifferne er fastsat efter objektive konstaterbare kriterier. Producenterne skal betale indfødningsstariffer fra deres tilslutningspunkt og op til transmissionsnettet, og der er således en forudsigelighed i prisfastsættelsen.

VARIGHEDEN AF PERIODEN FOR DENNE TILKENDEGIVELSE

Green Power Danmark har i anmeldelsen lagt op til, at følgende elementer skal genbegraves efter fem år:

- Den praktiske udnyttelsesfaktor
- Kriterier for zoneinddeling
- Strukturelle forskydninger i kundeadfærden
- Eventuelle omkostninger til reinvesteringer

- Mulighed for differentiering af indfødningsstarif i tid og geografi
- Cut-off grænsen for standardtilslutningsbidrag
- Dynamikken i opdateringen af geozoner

Flere høringssvar finder det betænkeligt, at der skal gå fem år, før modellen genbesøges (se under afsnittet Høring under overskriften Genbesøg af modellen efter 5 år). Det fremføres blandt andet, at erfaringsgrundlaget efter et par år vil være tilstrækkeligt til at vurdere, om der er forhold, som eventuelt skal ændres.

Forsyningstilsynet tager branchevejledningen til efterretning i en periode på fem år under henvisning til ACERs rapport fra 2021 om bedste praksis, hvoraf det blandt andet fremgår, at tarifmetoder ikke bør ændres oftere end hvert 4 år. Forsyningstilsynet kan i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at tilsynet til enhver tid har mulighed for at tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter § 3, stk. 2, i lov nr. 690 af 8. juni om Forsyningstilsynet, jf. § 73 b, 2. pkt., i elforsyningsloven.

OPSUMMERING

Forsyningstilsynet har vurderet Green Power Danmarks branchevejledning under hensyntagen til de modtagne høringssvar og vurderer, at standardtilslutningsbidraget og indfødningsstarifferne er i overensstemmelse med kriterierne ikke-diskriminerende og objektiv i § 73 i elforsyningsloven og kriteriet om gennemsigtighed i artikel 18 i el-markedsforordningen. Endvidere er standardtilslutningsbidraget i overensstemmelse med kriteriet rimelig i § 73. Dernæst finder Forsyningstilsynet ikke, at der er grundlag for at antage, at standardtilslutningsbidraget og indfødningsstarifferne ikke er omkostningsægte, eller at indfødningsstariffer ikke er rimelige, hvorfor Forsyningstilsynet tager branchevejledningen til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027.

VEJLEDNING

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at tilsynet til enhver tid på eget initiativ eller i tilfælde af klage kan tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter § 3, stk. 2, i lov nr. 690 af 8. juni 2018 om Forsyningstilsynet, jf. § 73 b, 2. pkt. i elforsyningsloven.

Producentbetalingen erstatter ikke, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, som netvirksomhederne anvender til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår, herunder priser, for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. § 73 a i elforsyningsloven og § 1, stk. 2, i metodebekendtgørelsen.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Danmarks branchevejledning. I begge tilfælde skal den af hver enkelt netvirksomhed valgte metode anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Hvis netvirksomhedens metode for tarifiering afviger fra branchevejledningen skal virksomhederne i deres anmeldelse specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

ANBEFALING

Green Power Denmark opfordres til at anmelde en ny branchevejledning for producentbetaling inden udgangen af september 2025, så en ny branchevejledning kan træde i kraft pr. 1. januar 2027.

Med venlig hilsen

Lisbet V. Nordly
Specialkonsulent

UDKAST